

พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Mae Moh Mine Museum

บทความ : เพลง พิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา เหมืองแม่เมาะ

วันที่ 27 พฤษภาคม 2565

“มาแล้วลูกจ๋า วันนี้แอดฯพาหมู่สูมาแอ่ว ปาเตียวมาแอ่วสวนพฤกษชาติกิมมิซึนิตา...”

สวัสดิ์จ๋าแฟนเพลงทุกคน เรามีนัดเจอกันทุกศุกร์กับแอดมินหน้ามนคนเดิมจ๋า ช่วงนี้ก็คงไม่ไปไหนไกลพาแฟนเพลงของแอดมินเที่ยวชมบรรยากาศ ชมต้นไม้ดอกไม้ภายในสวนพฤกษชาติ (กฟผ.แม่เมาะ) ได้อากาศที่บริสุทธิ์จากธรรมชาติแถมได้ศึกษาเกี่ยวกับพรรณไม้ต่างๆอีกด้วย คุ่มมัวกกก....

หากเรามองเข้าไปจากมุมทางเข้าด้านหน้าของสวนพฤกษชาติแล้วก็ทำให้มีความรู้ลึกถึงความร่มรื่น รู้ลึกถึงความเป็นธรรมชาตินอกจากความเขียวชอุ่มของต้นไม้ที่อยู่ภายในสวนพฤกษชาติ (กฟผ.แม่เมาะ)แล้วยังมีพรรณไม้ต่างๆที่กำลังบานดอกสวยงาม และดอกไม้ในสวนพฤกษชาติที่ กฟผ.แม่เมาะ จะผลิดอกออกตามฤดูกาล ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมมีความประทับใจกับการได้มาในทุกครั้ง และวันนี้แอดมินพาแฟนเพลงมารู้จักกับ “ดอกชมพูพ้อ หรือ ดอกส้มพ้อ”

ดอกชมพูพ้อ หรือ ดอกส้มพ้อ เป็นคำเรียกทางภาคเหนือ ชื่อเรียกกลางคือ ดอกหางนกยูงฝรั่ง ดอกส้มพ้อมีสีส้มที่สวยงาม มีหลายสี คือ สีแดงอมส้ม ส้ม เหลือง จะออกดอกในเดือนเมษายน – มิถุนายน ซึ่งภายในสวนพฤกษชาติของแอดมิน กำลังออกดอกสวยงามเลยจ้าทุกคน เห็นความสวยงามของดอกส้มพ้อ วิววิวทัศนย์ของเหมืองแม่เมาะ ได้ทั้งบรรยากาศอีกด้วย (ดีเลิศเลยเชียว...)

รู้มั๊ยตอนเด็กๆแอดมินมักจะนำกลีบเลี้ยงของ “ดอกส้มพ้อ” มาทำเป็นเล็บสวยๆด้วยนะ ถ้าเล่นแบบเด็กผู้หญิงเล่นกันคงไม่พันเล่นเป็น “จาง์พ้อน” พ้อนแบบนางรำ ถ้าพ้อนรำแบบทางเหนือที่คิดถึงคงต้องเป็นเพลงล่องแม่ปิง พุดแล้วเพลงขึ้นมาเลยจ้าวาว “คนงามงามต้องงามคู่ความเด่นดี ต้องฮักศักดิ์ศรีของกุลสตรี แม่ญาแม่ญิง...ฮือกเฮินสดใ...เหมือนน้ำ...แม่ปิง ...มันคงจริงใจ ฮักใครฮักจริง...” (อะพ้อนเจิงแล้วหนึ่ง..) ถ้าอัปเดตให้ทันสมัยขึ้นมาอีกนิดก็ “เพลงดอกกระมิงค์ ของคุณอ้อม รัตนัง” แต่ไม่ว่าจะเป็นเพลงไหนๆก็เพราะทุกเพลงถ่ายทอดอารมณ์แสดงถึงความเป็นล้านนาโดยสมบูรณ์ และในบางที่ก็พากันเล่นเป็น “ผี หรือ ปีศาจ” เพราะสมัยนั้นหนังทางจอโทรทัศน์ก็จะมีแต่หนังจักรวาลจ๋าๆ อ่าเนอะ... แม้อ่อนวัยไม่ได้แต่เราหาเสื้อหมอนใบไปพักสายตาในสวนพฤกษชาติได้จ้า แต่ก่อนไปแอดมินนำสาระดีๆเกี่ยวกับต้นดอกส้มพ้อมากฝากปะ..ไปกันเลยยย....

ต้นดอกส้มพ้อ หรือ ต้นดอกหางนกยูงฝรั่ง เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ต้นโตเต็มที่สูงราว 12 - 18 เมตร เรือนยอดแผ่กว้าง ทรงกลมคล้ายร่ม แผ่กิ่งก้านออกคล้ายกำมูปู แต่มีขนาดเล็กกว่า ลำต้นเกลี้ยง เปลือกสีน้ำตาลอ่อนอมขาวถึงสีน้ำตาลเข้ม โคนต้นเป็นพูพอน มักมีรากโผล่พ้นดินออกโดยรอบเมื่อโตเต็มที่ ใบเป็นใบประกอบขนนกสองชั้นเรียงเวียนสลับและมีใบย่อยเรียงตรงข้ามกัน ขนาดใบย่อยใกล้เคียงกับใบย่อยของมะขาม แผ่นใบรูปขอบขนาน ปลายกลมโคนเบี้ยว ผิวใบเกลี้ยง เป็นพืชผลัดใบ ในประเทศไทยมักผลัดใบในฤดูร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงมิถุนายน

ออกดอกคอกและทิ้งใบทั้งต้น เหลือแต่ดอกบานสะพรั่งงดงามเป็นพิเศษ ช่อดอกออกตามปลายกิ่ง และตามง่ามใบใกล้ปลายกิ่ง ประกอบด้วยกลีบดอก 5 กลีบ และเกสรตัวผู้ยาวงอนออกมาเหนือกลีบดอก กลีบดอกหางนกยูงความจริงประกอบด้วยสี 2 สี คือสีแดงและสีเหลือง แต่ส่วนใหญ่จะมี 2 สีนี้อยู่ด้วยกันจึงเห็นเป็นสีแดง ดอกใดที่สีเหลืองมากกว่าก็เป็นสีแดงออกเหลือง ดอกใดสีแดงมากกว่าก็เป็นสีแดงออกแดง แต่ก็มีหางนกยูงบางต้นออกดอกสีแดงแท้ๆ และบางต้นออกดอกสีเหลืองบริสุทธิ์ซึ่งหาได้ยาก โดยทั่วไปจึงพบแต่หางนกยูงฝรั่งสีแดง ทั้งนี้ผลของหางนกยูงฝรั่งเป็นฝักแบนโค้งรูปดาบ และเมล็ดเรียงตามขวาง

การขยายพันธุ์ใช้เมล็ดเป็นหลัก และสามารถใช้วิธีติดตา ต่อกิ่ง เสียบยอด (ที่จะทำให้งอกหลายพันธุ์) และชำได้ดีในดินทั่วไป

สรรพคุณทางยา รากนำมาต้มหรือทอดรับประทานกับอาหาร เป็นยาขับโลหิตในสตรี แก้อาการบวมต่าง ๆ ลำต้นนำมาฝนทาแก้พิษ ถอนพิษสัตว์ต่อยกัดได้ เมล็ดค้อนของหางนกยูงฝรั่งนำมากินสด ๆ ได้ สำหรับเมล็ดแก่ต้องนำมาทำให้สุกเสียก่อนจึงจะใช้กินได้ เพราะมีสารประกอบบางชนิดที่เป็นพิษ แต่จะถูกทำลายด้วยความร้อน ดอกสามารถนำมาไล่แมลงได้ สำหรับวันนี้แอดมินต้องขอตัวก่อนละ อุปกรณ์สำหรับพักสายตาพร้อมแล้ว...บ้ายบาย

ข้อมูลจาก : สวนน้ำพระทัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
รูปภาพ : <https://th.wikipedia.org/wiki>
เพลงล่องแม่ปิง : <https://www.youtube.com/watch?>
เพลงดอกกระมิงค์ : <https://www.youtube.com/watch>

